

Datum: 10.08.2018

Medij: Politika

Rubrika: Kultura

Autori: A. Isakov

Teme: Jene Hajnal/Hajnal Jenő; Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine (MNT)

Naslov: Sinagoga obnovljena, ali ne i otvorena za posetioce

Napomena:

Površina: 389

Tiraž: 35000

Strana: 12

Фото А. Исаков

Обновљена синагога у Суботици

Синагога обновљена, али не и отворена за посетиоце

Суботица – Синагога, као један од најлепших градских објеката, у потпуности је обновљена крајем прошле године, свечано отворена овог марта у присуству председника Србије и Мађарске, ипак још увек није и стално отворена за грађане Суботице и посетиоце.

Прве најаве говориле су да ће свечано отварање бити последњих дана децембра 2017. године и да ће тада унутар просторија Синагоге бити отворена и изложба о самом здању подигнутом првих година 20. века по пројекту Марцела Комора и Деже Јакаба, а у стилу мађарске сецесије и његовој реконструкцији, али и изложба о животу Јеврејске заједнице у Суботици. Поставке нису остварене, а врата обновљене Синагоге откључавају се тек повремено, приликом наилаaska већих група.

Пре него што у потпуности буде отворена за посетиоце потребно је испунити неколико услова, између осталог дефинисати и правила по којима ће се Синагога користити, објашњава за „Политику“ Јене Хајнал, председник Мађарског националног савета.

– Након што је урађена обнова ентеријера, предлог Републичког завода за заштиту споменика културе и Међуопштинског завода за заштиту споменика културе био је да се ипак не ради, како смо у почетку најавили, класична изложба на паноема. Став стручњака јесте да је Синагога, због своје јединствене лепоте, сама по себи изложба, и због тога ће материјал прикупљен за презентацију бити представљен посредством модерних технологија. Тачније, на уласку у здање биће постављени екрани на којима ће бити приказано оно што смо хтели на паноема, а што се односи на историју храма и на историју јеврејске заједнице. Такође, у плану је и израда апликације за мобилне телефоне, објашњава Хајнал.

Мађарском националном савету Синагога је предата на старање након што је мађарска влада пре четири године донела одлуку да у комплетну обнову ентеријера Синагоге уложи 2,2 милиона евра, а Савет управља здањем у оквиру Фондације „Суботичка Синагога“ заједно са представницима града и Јеврејске општине.

Током јуна Синагога је била отворена десетак дана када су и сарадници Туристичке организације града давали и стручно вођење кроз објекат. Врата Синагоге посетиоцима који овог лета стижу у њено двориште привучени и њеним обновљеним изгледом, али и вестима да је храм који се налазио на листи најугроженијих споменика културе сада у потпуности обновљен, повремено

отварају људи задужени за одржавање простора. Чини се да је то ипак довољно да задовољи радозналост и Суботичана, али и њихових гостију.

У будућности Синагога би требало у првом реду да задржи свој сакрални карактер, али и да се користи за културне манифестације, а такође и као део туристичке понуде града.

– Фондација сада има задатак да одреди услове и правила по којима ће се Синагога користити јер желимо да културне манифестација које се овде одвијају буду на високом нивоу и да оно што се овде изводи буде у складу са овим спомеником културе од изузетног значаја, наглашава Хајнал.

Пре тога потребно је такође обезбедити и мање инфраструктурне услове. Синагога је због своје акустике замисљена пре свега да буде концертна сала, а и сам Јене Хајнал примећује да се већ јављају многи са жељом да у овом објекту изведу концерте, али и да се програм културних активности мора пре свега ускладити са јеврејским верским календаром.

А. Исаков

▶ **Потребно је дефинисати услове под којима ће овај храм моћи да се користи а програм ускладити са јеврејским верским календаром**

